

Omkar Shikshan Prasarak Mandals ,
Arts, Commerce and Science College, Gadhinglaj

B. A. (Part- III) (Semester-VI) Examination,
Economics

International Economics XIV

१. खालीलपैकी कोणती संकल्पना व्यापारशेषाशी निगडित आहे?
अ) अनुकूल व्यापारतोल
ब) समतोल व्यापार तोल
क) प्रतिकूल व्यापारतोल
ड) वरील सर्व
२. आंतरराष्ट्रीय व्यापारात वस्तूंची विभागणी दोन गटात केली जाते, जसे-----.
अ) लहान व मोठे.
ब) दृश्य व अदृश्य.
क) अवजड आणि हलके.
ड) वरील पैकी नाही.
३. व्यापारतोलात.....वस्तूंच्या आयात .निर्यातीचे मूल्य दर्शविलेले असते-
अ) अवजड
ब) अदृश्य
क) दृश्य
ड) यापैकी नाही.
४. देश आर्थिकदृष्ट्या समृद्ध होण्यासाठी..... व्यापारतोल असावा लागतो.
अ) अनुकूल
ब) प्रतिकूल
क) समतोल
ड) वरील सर्व
५. हिशेबाच्या सोयीसाठी व्यवहारतोलाच्या खात्यांचे असे भाग केले जातात.
अ) चालू आणि भांडवली खाते
ब) दृश्य आणि अदृश्य
क) मालमत्ता आणि देयता
ड) आयात आणि निर्यात
६. दृश्य वस्तूंच्या आयात-निर्यातीच्या ताळेबंदला----- असे म्हणतात.
अ) आंतरराष्ट्रीय हिशेब
ब) आंतरराष्ट्रीय व्यापारतोल
क) आंतरराष्ट्रीय व्यवहारतोल
ड) आंतरराष्ट्रीय व्यापार संघटना
७. व्यवहारतोल हा सामान्यतः----- कालावधी साठी असतो.
अ) एक
ब) दोन
क) तीन
ड) चार
८. व्यवहारतोलातील तूट भरून काढण्यासाठी कोणता उपाय उपयुक्त असतो?
अ) आयात कमी करणे
ब) निर्यात वाढविणे
क) चलनाचे अवमुल्यन करणे
ड) वरील सर्व
९. अदृश्य बाबींमध्येचा समावेश होतो.
अ) अन्नधान्य
ब) सोने
क) बँकिंग सेवा
ड) कापड
१०. ----- सेवांचा पुरवठा वाढवून देश व्यापारतोलातील तूट भरून काढू शकतो.
अ) बँकिंग
ब) वाहतुक सेवा
क) विमा
ड) वरील सर्व

११. निर्यात वस्तूच्या किंमती वाढल्यास व्यवहारतोल होतो.
 अ) अनुकूल ब) प्रतिकूल
 क) तुटीचा ड) यापैकी नाही
१२. व्यवहारतोलातील असमतोल दूर करण्यासाठी.....चे सहकार्य घेता येते.
 अ) जागतिक बँक ब) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
 क) सार्क ड) जागतिक आरोग्य संघटना
१३. भारताच्या निर्यातीत जास्तीत जास्त हिसा खालीलपैकी कोणाचा आहे ?
 अ) आशिया ब) युरोप
 क) आफ्रिका ड) अमेरिका
१४. भारतीय रुपयाचे अंशतः परिवर्तन----- या वर्षाच्या केंद्रीय अंदाजपत्रकाद्वारे केले गेले.
 अ) 1992-93 ब) 1993-94
 क) 1994-95 ड) 1991-92
१५. निर्यात प्रोत्साहन धोरणाची साधने कोणती आहेत?
 अ) निर्यात अनुदान ब) निर्यात पतपुरवठा
 क) कर्जासाठी राज्याची हमी ड) वरीलपैकी सर्व
१६. एखाद्या देशाच्या एकूण आयात मूल्यापेक्षा निर्यात मूल्य जास्त असेल तर त्या देशाचा व्यापारतोल-----
 - असेल.
 अ) अनुकूल ब) प्रतिकूल
 क) समतोल ड) वरील सर्व
१७. हे व्यवहारतोलातील असमतोलाचे अंतर्गत कारण आहे.
 अ) चलनवाढ ब) देशांतर्गत टंचाई
 क) भाववाढ ड) सोन्याची टंचाई
१८. व्यवहारतोलातील असमतोल दूर करण्यासाठी कोणती आंतरराष्ट्रीय संस्था मदत करू शकते ?
 अ) जागतिक बँक ब) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
 क) सार्क ड) जागतिक आरोग्य संघटना
१९. स्वातंत्र्यापूर्वी भारत ----- उपभोग्य वस्तुंची आयात करित असे.
 अ) औषधे ब) कापड
 क) मोटार वाहने ड) वरील सर्व
२०. 1994 पासून, भारतीय रुपया ----- खात्यावर पूर्णपणे परिवर्तनीय केला आहे.
 अ) चालू ब) भांडवली
 क) दोन्ही अ आणि ब ड) यापैकी नाही
२१. विदेशी व्यापार नियमन कायदा ----- या वर्षी पारित करण्यात आला.
 अ) 1991 ब) 1992
 क) 1993 ड) 1994

२२. भारतात परकीय थेट गुंतवणुकीला अनुकूल वातावरण ----- मध्ये तयार झाले.

अ) 1949

ब) 1956

क) 1982

ड) 1991

२३. -----विभागात परकीय थेट गुंतवणुकीचे प्रमाण जास्त आहे

अ) दिल्ली

ब) मुंबई

क) हैद्राबाद

ड) कानपूर

२४. विदेशी भांडवलाचे वर्गीकरण ----- प्रकारे केले जाते.

अ) दोन

ब) तीन

क) चार

ड) पाच

२५. विदेशी भांडवलामुळे -----होते.

अ) भाववाढ

ब) भावघट

क) आर्थिक मंदी

ड) वरीलपैकी नाही.

२६. व्यवहारशेषातील समस्या सोडवण्यासाठी खालीलपैकी कशाचा उपयोग होतो.

अ) विदेशी भांडवल

ब) स्वदेशी भांडवल

क) अंदाजपत्रक

ड) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया

२७. तंत्रज्ञान आणि -----परकीय भांडवलाची गरज असते.

अ) मुलभूत उद्योगासाठी

ब) लघु उद्योगासाठी

क) गृह उद्योगासाठी

ड) यापैकी नाही.

२८. -----ही व्यवहारतोलाच्या असमतोलाची कारणे आहेत.

अ) चलनवाढ

ब) तुटीचा अर्थभरणा

क) वाढती लोकसंख्या

ड) वरील सर्व

२९. सार्क ही ----- खंडातील देशांची प्रादेशिक संघटना आहे.

अ) आशिया

ब) युरोप

क) आफ्रिका

ड) उत्तर अमेरिका

३०. जागतिक व्यापार संघटनेची स्थापना ----- रोजी झाली.

अ) 1 जानेवारी, 1995

ब) 1 जानेवारी, 1996

क) 1 जानेवारी, 1997

ड) 1 जानेवारी, 1998

३१. चलनाचे परिवर्तन ही -----क्षेत्रातील संकल्पना आहे.

अ) कृषी

ब) वित्तीय

क) औद्योगिक

ड) वरील सर्व

३२. भारतात एक्झिम पॉलिसी ----- मध्ये जाहीर केली.

अ) मार्च, 1985

ब) एप्रिल, 1985

क) मे, 1985

ड) जून, 1985

३३. देशात आयात व निर्यात केल्या जाणाऱ्या वस्तु व सेवांचा अभ्यास म्हणजे ----- होय.

अ) व्यापाराचे आकारमान

ब) व्यापाराची रचना

क) व्यापाराची दिशा

ड) अंतर्गत व्यापार

३४. भारतामध्ये निर्यात आणि आयातीचे नियमन ----- द्वारे केले जाते.
- अ) एफटीडीआर कायदा
क) सेबी कायदा
- ब) आरबीआय कायदा
ड) कंपनी कायदा
३५. ----- ही परराष्ट्र व्यापाराची सर्वोच्च संस्था आहे.
- अ) केंद्र सरकार
क) वाणिज्य मंत्रालय, भारत सरकार
- ब) राज्य सरकार
ड) वरीलपैकी सर्व
३६. परकीय भांडवलाची गरज ----- साठी असते.
- अ) तांत्रिक ज्ञानाची आयात
क) मूलभूत अवजड उद्योगाची उभारणी
- ब) पायाभूत सुविधांचा विकास
ड) वरील सर्व
३७. भारताने कोणत्या वर्षी विदेशी भांडवल गुंतवणुकीचे धोरण जाहीर केले?
- अ) 1951
क) 1991
- ब) 1985
ड) यापैकी नाही
३८. नवीन आर्थिक धोरणानुसार विद्युतनिर्मितीच्या क्षेत्रात भारतात ----- टक्के विदेशी गुंतवणुकीला अनुमती देण्यात आली आहे.
- अ) 25%
क) 75%
- ब) 50%
ड) 100%
३९. गुंतवणुकीच्या उद्देशाने इतर देशातून येणाऱ्या भांडवली प्रवाहास ---- म्हणतात..
- अ) स्वदेशी भांडवल
क) कर्जे
- ब) विदेशी भांडवल
ड) लाभांश
४०. तारापोर समितीची स्थापना ----- मार्फत केली गेली.
- अ) भारत सरकार
क) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया
- ब) स्टेट बँक ऑफ इंडिया
ड) वरीलपैकी नाही
४१. विकसित देशांच्या निर्यातीत----- चा समावेश होतो.
- अ) यंत्रांचा
क) उत्पादित वस्तु
- ब) तंत्राचा
ड) वरीलपैकी सर्व
४२. एक्झिम धोरणालाच ----- असेही म्हणतात.
- अ) विदेशी व्यापार धोरण
क) आयात धोरण
- ब) निर्यात धोरण
ड) अंतर्गत व्यापार धोरण
४३. ----- ही भारतातील परराष्ट्र व्यापाराची सर्वोच्च संस्था आहे
- अ) केंद्र सरकार
क) वाणिज्य मंत्रालय, भारत सरकार
- ब) राज्य सरकार
ड) वरीलपैकी सर्व
४४. -----यांच्या मते दारिद्र्याचे दुष्टचक्र भेदण्यासाठी विदेशी भांडवल हा एक मार्ग आहे.
- अ) अँडमस्मिथ
क) रँगर नक्से
- ब) रिकार्डो
ड) डॉ. मार्शल

४५. एफ.डी.आय.(FDI) चे पूर्ण रूप काय?

अ) फॉरेन डायरेक्ट इन्व्हेस्टमेंट

ब) फॉरेन डायरेक्ट इम्पोर्ट

क) फॉरेन डायरेक्ट इन्कम

ड) वरीलपैकी एकही नाही

४६. तंत्रज्ञान आणि -----परकीय भांडवलाची गरज असते.

अ) मुलभूत उद्योगासाठी

ब) लघु उद्योगासाठी

क) गृह उद्योगासाठी

ड) यापैकी नाही.

४७. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीचे मुख्यालय ----- येथे आहे.

अ) न्युयॉर्क

ब) लंडन

क) नवी दिल्ली

ड) वॉशिंग्टन

४८. चलनाचे परिवर्तन ही -----क्षेत्रातील संकल्पना आहे.

अ) कृषी

ब) वित्तीय

क) औद्योगिक

ड) वरील सर्व

४९. प्रादेशिक सहकार्याकरिता दक्षिण आशियाई संघटनेची (SAARC) स्थापना ----- मध्ये झाली.

अ) 1980

ब) 1985

क) 1991

ड) 2001

५०. -----ही व्यवहारतोलाच्या असमतोलाची कारणे आहेत.

अ) चलनवाढ

ब) तुटीचा अर्थभरणा

क) वाढती लोकसंख्या

ड) वरील सर्व

५१. एका विशिष्ट काळात एका देशाने जगातील इतर सर्व देशांशी केलेल्या आर्थिक व्यवहारांचा सर्वसमावेशक ताळेबंद म्हणजे..... होय.

अ) व्यापार तोल

ब) व्यवहार तोल

क) हिशेब पत्रक

ड) यापैकी नाही

५२. व्यापारतोल.....वस्तूंच्या आयात-निर्यातीचे मूल्य दर्शवितो.

अ) अवजड

ब) अदृश्य

क) दृश्य

ड) यापैकी नाही.

५३. खालीलपैकी कोणती बाब अदृश्य समजली जाते?

अ) अन्नधान्य

ब) सोने

क) बँकसेवा

ड) कापड

५४. पूर्वी व्यापारतोलातील तूट.....च्या निर्यातीने भरून काढली जात असे.

अ) मसाले

ब) वाहतुक सेवा

क) अन्नधान्य

ड) सोने

५५. व्यवहार तोलात.....बाबींचा समावेश होतो.

अ) दृश्य वस्तूंचे मूल्य

ब) प्रवासी खर्च

क) गुंतवणुकीचा नफा व लाभांश

ड) वरील सर्व

५६. दृश्य आणि अदृश्य वस्तूंच्या आयात निर्यातीच्या मुल्यास ----- म्हणतात.
- अ) व्यापारतोल **ब) व्यवहारतोल**
क) समतोल **ड) यापैकी नाही**
५७. व्यवहारतोलातील असमतोलामुळे.....मध्ये वाढ होते.
- अ) दारिद्र्य** **ब) वेतन**
क) आयात **ड) निर्यात**
५८. व्यवहारतोलातील असमतोल दूर करण्यासाठी खालील कोणता उपाय सुचविला जातो.
- अ) आयात कमी करणे** **ब) निर्यात वाढविणे**
क) चलनाचे अवमूल्यन **ड) वरील सर्व**
५९. खालील पैकी कोणते उत्पादन भारतातून सहसा निर्यात होत नाही ?
- अ) गहू **ब) तांदूळ**
क) साखर **ड) डाळी**
६०. दुसऱ्या तारापोर समितीचा अहवाल ----- मध्ये आरबीआयने सार्वजनिक केला.
- अ) सप्टेंबर २००४ **ब) सप्टेंबर २००५**
क) सप्टेंबर २००६ **ड) सप्टेंबर २००७**
६१. तारापोर समिती ----- शी संबधित होती.
- अ) विशेष आर्थिक क्षेत्र **ब) परकीय चलन**
क) भांडवली खात्यावरील परिवर्तनीयता **ड) वरीलपैकी सर्व**
६२. आयात व निर्यात केल्या जाणाऱ्या वस्तु व सेवांचा अभ्यास म्हणजे ----- होय.
- अ) व्यापाराचे आकारमान **ब) व्यापाराची रचना**
क) व्यापाराची दिशा **ड) अंतर्गत व्यापार**
६३. एप्रिल ते नोव्हेंबर २०१९ या कालावधीत भारताची सर्वाधिक निर्यात ----- या देशाला होती.
- अ) चीन **ब) अमेरिका**
क) इंग्लंड **ड) जपान**
६४. आर्थिक विकासाची गती वाढविण्यासाठी ----- आवश्यक असते.
- अ)शेती **ब)औषधे**
क) विदेशी भांडवल **ड)यापैकी एकही नाही.**
६५. -----हा परदेशी भांडवलाचा प्रकार होय.
- अ) थेट विदेशी गुंतवणूक **ब) विदेशी संयुक्त गुंतवणूक**
क) आंतर सरकारी कर्ज **ड) बहिर्गत व्यक्तिगत कर्ज**
६६. जी .डी .आर.चे पूर्ण रूप काय आहे ?
- अ) ग्लोबल डेव्हलपमेंट रिसोर्सेस **ब) ग्रोथ डेव्हलपमेंट रिसोर्सेस**
क) ग्लोबल डेव्हलपमेंट रिझर्व **ड) यापैकी एकही नाही**

६७. भारताने ----- मध्ये विदेशी थेट भांडवल गुंतवणुकीचे धोरण जाहीर केले.
- अ) 1951
क) 1991
- ब) 1985
ड) यापैकी नाही
६८. विदेशी भांडवल -----साठी आवश्यक नाही.
- अ) देशांतर्गत साधन सामुग्रीचा विकास
क) लोकसंख्या वाढ
- ब) पायाभूत सुविधांचा विकास
ड) औद्योगिक विकास
६९. खालीलपैकी कोणता घटक दरडोई उत्पन्न आणि राष्ट्रीय उत्पन्न वाढीसाठी उपयुक्त असतो. ?
- अ) विदेशी भांडवल
क) चलनघट
- ब) चलनवाढ
ड) वरीलपैकी एकही नाही.
७०. विदेशी भांडवलाच्या महत्तम उपयोगाने ----- वाढ करता येते
- अ) राष्ट्रीय उत्पन्न
क) ठेवी
- ब) कर्जे
ड) वरीलपैकी नाही
७१. -----ही व्यवहारतोलाच्या असमतोलाची कारणे आहेत.
- अ) चलनवाढ
क) वाढती लोकसंख्या
- ब) तुटीचा अर्थभरणा
ड) वरील सर्व
७२. सार्कचे सचिवालय ----- येथे आहे.
- अ) दिल्ली
क) काठमांडू
- ब) कोलम्बो
ड) लाहोर
७३. जागतिक व्यापार संघटनेची स्थापना----- रोजी झाली.
- अ) 1 जानेवारी, 1995
क) 1 जानेवारी, 1997
- ब) 1 जानेवारी, 1996
ड) 1 जानेवारी, 1998
७४. सार्क ही ----- देशांची प्रादेशिक संघटना आहे.
- अ) आशिया खंडातील
क) आफ्रिका खंडातील
- ब) युरोप खंडातील
ड) उत्तर अमेरिका खंडातील
७५. व्यापारासंबंधीत बौद्धिक मालमत्ता संपदा अधिकार (TRIPS) कायद्याचे नियमन ----- मार्फत केले जाते.
- अ) जागतिक बँक
क) जागतिक व्यापार संघटना
- ब) संयुक्त राष्ट्र संघटना
ड) आंतरराष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग